

JAVASLAT a
„KOLOPI ISZAP”

Jász Nagykun Szolnok Megyei értéktárba történő
felvételéhez

Készítette:

Szilágyiné Katona Ilona

.....
/név/

Szilágyiné Katona Ilona
.....

/aláírás/

Tizsasüly, 2018.02.20.

.....
/település, dátum/

I. A javaslattevő adatai

1. A javaslatot benyújtó személy neve:

Szilágyiné katona Ilona

2. A javaslatot benyújtó személy adatai:

Név: Szilágyiné Katona Ilona

Levelezési cím: 5310 Kisújszállás, Bocskai István út 15.sz.

Telefonszám: 06-30-56-28-415

E-mail cím: katcil@freemail.hu

II. A Nemzeti érték adatai:

1. A nemzeti érték megnevezése:

„Kolopi gyógyiszap”

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

-egészség és életmód

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Tizadasüly, Kolopfürdő

Jász-Nagykun-Szolnok Megye

4. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Magyarországon jelenleg öt minősített iszaplelőhely szolgáltatja a gyógyászati kezelések alapanyagát, a gyógyiszapot. Ezek egyike, s talán a legértékesebb közülük a „kolopi gyógyiszap”.

Kolopfürdő Tizadasüly község külterületén helyezkedik el. Felfedezése az 1890-es évek elejére tehető. A földterület akkori tulajdonosa- Végess Sándor- itatókutatókat ásott az állatainak. Egy beteg bivaly meggyógyult a

vizétől. Szakemberekkel bevizsgáltatta és kiderült, hogy nagyon kedvező összetételű, gyógyhatásai tudományos igazolást nyertek. Eleinte ásványvízként értékesítették, majd fürdésre is használták. Később iszapot is találtak, s annak gyógyító hatását is igazolták. A beteg emberek egyre többen keresték fel és gyógyultan távoztak. Egy 150 férőhelyes szállodát és fürdőmedencét is építtetett az akkori tulajdonos és családja. Még egy kis repülőtér is létesült. Ferencz József is itt gyógyíttatta köszvényét. Híre elterjedt Európa nagy városaiban is. Az első világháború alatt lerombolták, majd 8 évig szünetelt a működése. Majd segítséggel újjáépítették és 1927-ben újra fogadta vendégeit. A Gellért fürdőben, majd a fővárosi fürdőkben kizárólag a kolopi gyógyiszapot használták. A két világháború között nagyon felvirágzott. A 2. világháborúban ismét lerombolták. A családnak ezután már nem volt lehetősége felújítani. 1951-ben az államnak ajándékozták. A Fővárosi Fürdőigazgatóság kezelésébe került. A fővárosi fürdőkben azóta is kizárólag a kolopi iszappal gyógyulnak a betegek. Jelenleg -2007 óta- a Budapesti Gyógyfürdő és Hévízei Zrt. tulajdonában van. Zsákokban szállítják a kitermelt iszapot Budapestre. Ma már –sajnos- kevesen ismerik ezt a gyógyulási lehetőséget a megyénkben. Pedig itt rejlik ez az óriási kincs a föld mélyén. Gazdag gyógyfaktorai és páratlan volta miatt világhírűvé válhatna újra. Nem kellene az Alföldön élő mozgásszervi betegséggel küzdőknek Budapestre, vagy Hévízre utazni . Miben rejlik a gyógyhatása? Elsősorban kémiai tulajdonságainak, vagyis ionösszetételének, másrészt fizikai tulajdonságainak, a hőmérsékletének és súlyának köszönhető. Nagyon sok betegség gyógyítására használható. De részletes szakorvosi véleményt készített dr. Horváth Remény, gyógyászati vezető főorvos ,reuma és fiziotherápiás szakorvos, akinek a munkáját a mellékletben olvashatják. Ő publikációt is készített , s több évtizede alkalmazza munkája során a kolopi iszapot. Ezúton is megköszönöm segítségét.

5. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A” kolopi iszap” nemcsak a megyében, de az országban, s szerintem- az összegyűjtött írások alapján- Európában is egyedülálló KINCS! Szeretném, ha az értéktárba kerülése egy lépcsőfok lehetne az igazi értékének

kiaknázásához. Ezért szeretném, ha bekerülhetne az értéktárba!
Gyógyhatását több, mint 100 év alatt több nagy tudású szakember
bizonyította. Szeretném, ha méltó helyre kerülhetne!

6. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája/
bibliográfia, honlapok, multimédiás források/:

-Dr. Horváth Remény: A kolopi iszap hatása térdízületi artrózisban
nappali kórházi kezelés alatt. Randomizált kontrollált egyes vak nyomon
követéses vizsgálat

-Dr. Császár Ferenc:Tizasüly-Kolopfürdő „Föld napja 92”

-Dr. Dobos Irma: Az egykori Kolopfürdő gyógytényezői

-Beck Béla: A fővárosi gyógyfürdők 75 éve /1986./

-Magyar fürdők és ásványvizek/1896./

-Magyarország fürdőinek, ásványvizeinek ismertetése/1941./

-A magyar idegenforgalom évkönyve/1943./

-Révai lexikon 11. kötet/1914./

-Új idők lexikona/1942./

-Szolnok megyei Néplap/1973.11.02., 1973.11.15./

-Levéltárakban kutattam

7. A nemzeti érték hivatalos Weboldalának címe:

Nem tudok róla, hogy lenne ilyen.

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe, vagy
audiovizuális dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1)bekezdés (j) pontjának való megfelelést valószínűsítő
dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat:

A javaslatban és annak mellékleteiben szereplő saját készítésű fényképek további felhasználásához ezennel hozzájárulok.

A javaslatban és annak mellékletben szereplő nem saját készítésű fényképek az internet szabad elérésű oldalairól lettek letöltve, így azok a továbbiakban szabadon felhasználhatóak.

2018.02.20.

Szilágyi Kátora Ilona

(Név)

Szilágyi Kátora Ilona

(Aláírás)

MELLÉKLETEK

A mellékletek tartalomjegyzéke

III./1. Fényképek: - A kútfúrások kezdetén

-1898-as reklámplakát

-1928-as reklámplakát

III./2.- Törzskönyvi nyilvántartás a gyógyiszapokról

-Szakorvosi vélemény: dr. Horváth Remény, gyógyászati vezető főorvos, reuma és fiziotherápiás szakorvos munkája

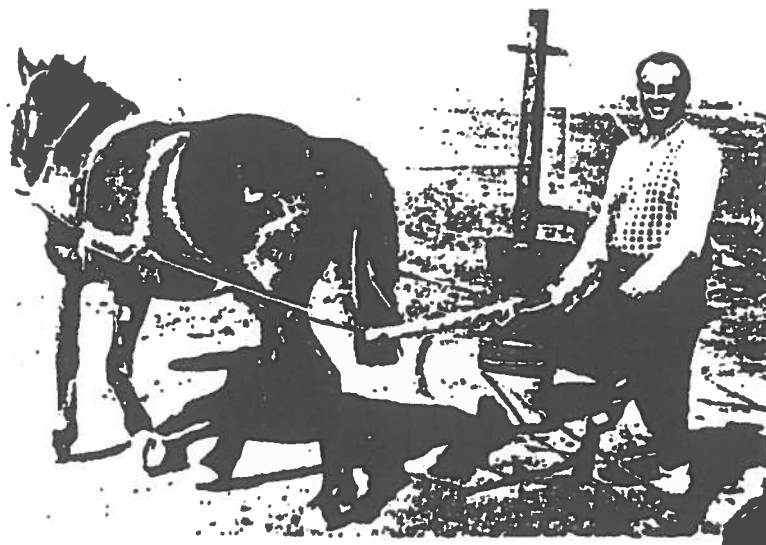
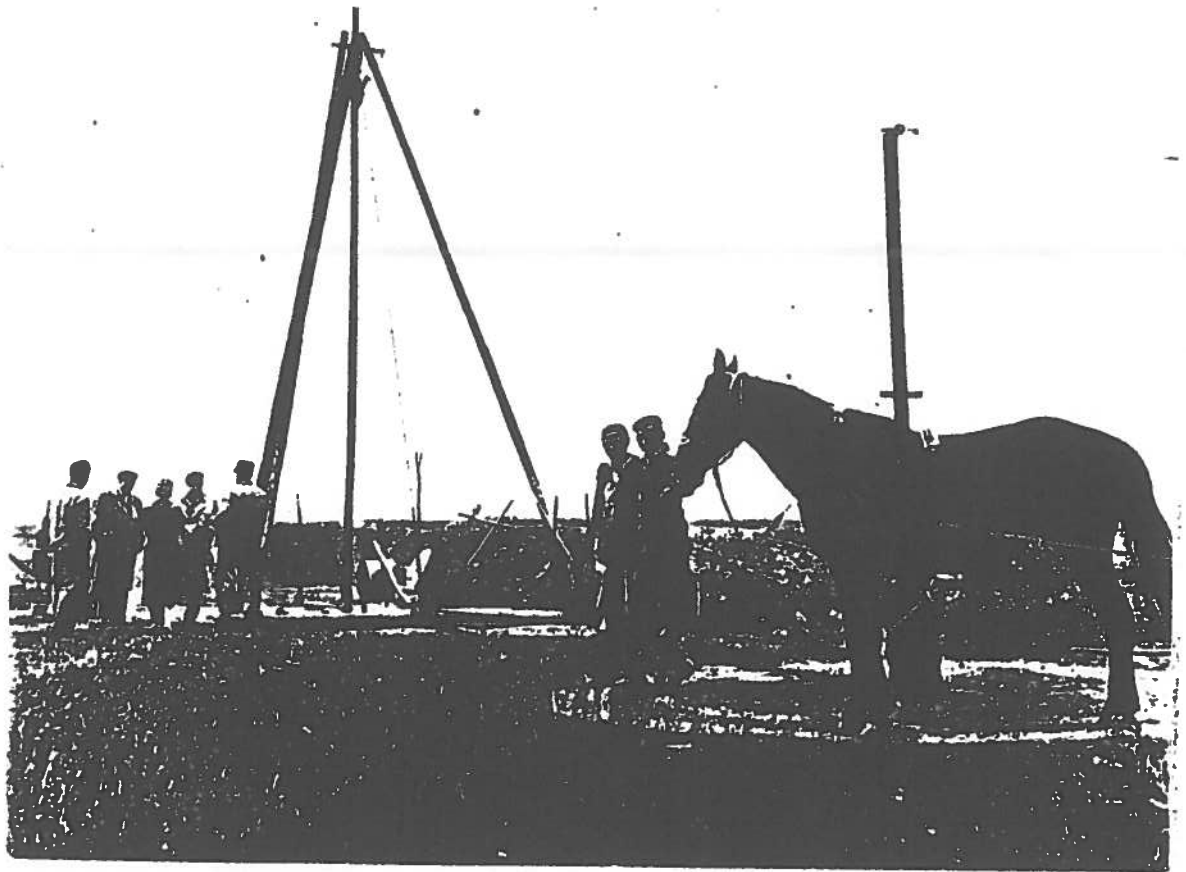
-Ajánlólevél: Tiszasüly polgármesterétől: Pollák Tibortól

-Ajánlólevél: Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. vezérigazgatójától: Szőke Lászlótól

III./3. A nyilatkozat aláírással a mellékletek felsorolásánál / előbb/ található!

KOLOPFÜRDO.

A kútfürások kezdetén.

MAGYARORSZÁG
LEGKÉNDŰSABB GYÓGYVIZE

ÉS

FÜRDŐJE

K O L O P

A NAGY MAGYAR ALFÖLDÖN

JÁSZ-NAGY-KUN-SZOLNOK-MEGYÉBEN

BUDAPESTTŐL 3 ÓRÁNYIRA

POSTA ÉS TÁVIRDA A FÜRDŐ-TELEPTŐL 1 1/2 ÓRA

TISZA-SÜLY.

EGER

EGRI NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1898

KOLOPFÜRDŐ.

Kolopfürdön a gyógykezelés megkezdődik
orvosi
felügyelet mellett május 1-én.

GYÓGYTÉNYEZŐI:

Világhírű kolopi rádiumos gyógyiszapja gyógyít:

rheumát, csúzt, köszvényt női bajokat, izzadmányokat, csontbetegségeket, anyagcsere betegségeket, bőrbajokat, ischiást, torzító ízületi gyulladást, izomzsugorodást.

Kénes sós gyógyvize használ:

gyomor és bél renyhességknél, gége, torok, orr, szem hurutainál, érvénykórnál.

Glaubersavas vasas gyógyvize gyógyít:

vérszegénységet, gyomor és bélhurutokat.

Kád és iszapfürdő, iszappakolás, inhalatio, ivokura.

Gyógyszapszállítás.

Lakás, pensios ellátás olcsó árakkal

Közlekedés vasúton:

Jászladány-Szolnok.

Közlekedés autóbuszon:

Szolnok--Kőtelek, Törökszentmiklós--
Tiszaroff.

Kolopfürdő, Tiszasüly mellett. (Szolnok m.) 1928. ápr. hó.

Igazgatóság.

Varga József könyvnyomdája Szolnok. Telefon 132.

Nyomtatás

Országos törzskönyvi nyilvántartás a magyarországi gyógyiszapokról

2017.02.07.

Sorszám	Település	Megye	Megnevezés	Minősítés	Minősítés száma	Nyilvántartási szám
1.	Makó	Csongrád	Marosi gyógyiszap	gyógyiszap	607/OTH/2010 480/Gyf/1983 37.950/1951	VIII/1
2.	Tiszasüly	Jász-Nagykun-Szolnok	Kolopi gyógyiszap	gyógyiszap	OTH-GYÓGYF 187-2/2011 405/Gyf/1968	VIII/2
3.	Hajdúszoboszló	Hajdú-Bihar	Hajdúszoboszlói Gyógyiszap	gyógyiszap	12-2/Gyf/2007 546/Gyf/1976 229.108/1946	VIII/4
4.	Alsópáhok	Zala	„Georgikon” természetes tőzeg gyógyiszap	gyógyiszap	KEF-4050-5/2014 496/Gyf/2003.	VIII/5
5.	Neydharting	Ausztria (Felső-Ausztria Szövetségi Tartomány)	Neydharting Gyógyiszap	gyógyiszap	125-3/OTH/2011	VIII/6
6.	Alsópáhok	Zala	Szent András természetes gyógyiszap	gyógyiszap	KEF-723-10/2015	VIII/7

ÁNTSZ

A Budapest gyógyfürdői Zrt. Széchenyi, Gellért és Lukács gyógyfürdőkben alkalmazott iszappakolás kolopi gyógyiszappal - szakorvosi vélemény.

Az iszappakolás a balneoterápia egyik sajátos formája, amely általában kiegészítő kezelés, de gyakran önálló gyógyeljárásként is alkalmazzuk.

A Széchenyi gyógyfürdőben a kolopi gyógyiszapot a fürdő thermal vizével főzve használjuk fel.

A felfőzött gyógyiszap elsősorban szervetlen anyagokat tartalmaz. A kezelendő testrészen a hőhatás mellett érvényre jut kémiai és stimuláló hatása. Hőkapacitása nagyobb, mint a vízé.

Az eupeloidek csoportjába tartozik, melyek terápiás célú használatához nem szükséges mesterséges beavatkozás, csak vízadagolás. Eupeloidok valódi gyógyiszapok, amelyeket nem kell mesterségesen megváltoztatni, csupán víz hozzáadásával teszik kezelésre alkalmassá. Nem tartalmaz zavaró alkatrészeket /pl. növényi maradványok/ nem szükséges keverni, érlelni.

A kolopi iszap folyami üledékből származó igen finom szemcséjű gyógyföld, mely ezáltal mechanikus dörzshatással is rendelkezik.

A kolopi gyógyiszap a hőt nagyon lassan vezeti, és a hőt lassan adja le. Fontos tulajdonsága a vízkapacitás, melyet a vízfelvevő képességére vonatkoztatunk.

A 100 gr iszaphoz adott víz mennyisége határozza meg az iszap képlékenységi és folyási határát.

A kolopi iszap szagtalan, egyenletes eloszlású, plasztikus, nem csomósodik össze. használat után a bőrfelületről könnyen lemosható.

A kolopi iszap *fizikai hatásai:*

súrlódási ellenállás, hidrosztatikai nyomás, dörzshatás és hőhatás.

Kémiai hatások:

a felszívódni képes oldott anyagokból származnak. Legértékesebb gyógyászati szempontból a kénvegyületek és huminsavak. A huminsavtartalmú anyagok biztosítják az antibakteriális – antivirális hatást, és gyulladáscsökkentést.

Bemerevedett lágyrészek, ízület környéki zsugorodások /kontrakturák/ fellazítására ősidők óta bevált eljárás.

Különbféle nőgyógyászati bántalmak esetén régóta alkalmazzák.

Alkalmazási hőfoka 43 C fok, a kezelés időtartama 10-20 perc.

Az iszapkezelés formái: - részpakolás /egy ízület egy testrész/
- törzs és végtagpakolás /egy vagy több végtag/
- félpakolás /törzs és alsó végtag/
- háromnegyedes pakolás

Az iszappakolást degeneratív gerinc és ízületi megbetegedésekben Bechterew kór esetén, az ízületek és a gerinc statikai rendellenességei, ízületi zsugorodások során alkalmazzuk.

Az ellenjavallatokat is figyelembe kell venni:

- fertőző megbetegedések
- lázas állapotok
- befolyásolhatatlan magas vérnyomás
- daganatos megbetegedések
- leromlott általános állapot
- terhesség
- bőrsérülések
- kopásos ízületi betegségek akut gyulladásos fázisa
- gyulladásos ízületi betegségek aktív stádiuma
- tuberkulózis /TBC/

Az iszappakolás javallatai:

- ízületi és gerinc krónikus degeneratív megbetegedései
- sportsérülések, ficamok, törések után utókezelés
- Sudeck atrofia krónikus fázisában
- fibromyalgia szindróma
- köszvény krónikus stádiuma
- Bechterew kór nyugalmi fázisa
- neuralgiák utókezelése
- krónikus tendinitis
- ízület környéki lágyrészek zsugorodása /kontraktura/
- nőgyógyászati krónikus nem specifikus gyulladások hipolazia

A Széchenyi gyógyfürdőben a kadosztályon alkalmazott kezelési forma, de csomagolt formában is – 1kg-os kiszerelésben kapható a gyógyiszap, amelyet a beteg otthonában orvosi előírás szerint helyez fel a kezelendő testfelületre. Ez új lehetőség a nehezen közlekedő betegek számára.

A kolopi iszap minősítése 405/Gyf/1968. nyilvántartással történt. Mivel természetes gyógyiszap és természetes ásványi anyagok felhasználásával készült gyógyiszap gyógyászati célra, gyógyhatásra utalással sz OGYFI engedélyével használható fel ismételt minősítési eljárás történt.

2011. szept. 12-én fogalmazódott meg az első írásos beadvány – a kolopi gyógyiszap külsőleg történő felhasználása céljából gyógyiszappá történő minősítés – vizsgálatok lefolytatásának engedélyezését illetően.

A vizsgálatok 2013. jan-ban fejeződtek be, melyek alapján az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, Országos Tisztiorvosi Hivatal, 2013. júniusban a Tisztasúly – Kolopon kinyert gyógyiszapra „Kolopi gyógyiszap” elnevezéssel a gyógyiszap megnevezés használatát továbbra is engedélyezte.

2016. májusban pedig a kutatási vizsgálatokat követően megjelent magyar és angol nyelvű publikációk végbeszámoló jelentését az ETT TUKEB fogadta el.

Ezen publikációk:

1./ 2013. nov-ben a Balneológia Gyógyfürdőügy Gyógyidegenforgalom folyóirat XXXII. évf.1. számában magyar nyelven 2013., 22-32. dr.Horváth Remény, dr.Domoki Magdolna, dr.Tóth Éva, dr.Bender Tamás, dr.Tefner Ildikó Katalin. A kolopi gyógyiszap hatása térdízületi artrozisban nappali kórházi kezelés alatt. Randomizált kontrollált egyes vak nyomon követéses vizsgálat.

2./ 2013. dec-ben angol nyelven a Press Therm Climat folyóiratban Horváth R., Domoki M., Tóth É., Tefner I.K.

The effects of Kolop peloid on knee osteoarthritis in day hospital care: a randomised, controlled, single –blind, follow up pilot study Press Therm Climat 2013., 150:13-23.

2006- és 2016 között Budapesten a Széchenyi gyógyfürdőben 98.832 db
a Gellért gyógyfürdőben 53.507 db
a Lukács gyógyfürdőben 54.457 db
összesen: 206.796 db

iszapkezelés történt kolopi gyógyiszappal.

Sok évtizedes szakorvosi tapasztalat alapján mondhatjuk, hogy a kolopi iszap egyesíti magában mindazokat a jó tulajdonságokat és gyógyhatásokat, amelyeket az iszapkezeléstől orvos szakmailag elvárunk.

2017. december 13.

dr. Horváth Remény, gyógyászati vezető orvos,
reuma és fizioterápiás szakorvos
BGYH Zrt.

Czinege Szilvia, marketing igazgató
BGYH Zrt.

Ajánlólevél

Kolopfürdő Tizzasüly község határában helyezkedik el. 1892-ben VÉGES SÁNDOR gazdálkodó a kolopi birtokán nagy itató kutat akart ásatni, és a szerencse folytán GYÓGYVÍZre lelt. Megállapították, hogy a Gyógyvíz mind ivó, mind fürdőkúrára alkalmas. A kút a korabeli állítások szerint Európa kénhidrogénben leggazdagabbjának számított. Az 1896-os országos kiállításon is szerepelt, ahol elismerő oklevelet kapott. A víz mellett iszapra is leltek, amit komoly vizsgálatoknak vetettek alá. Kiderült, hogy rádiumban gazdag KINCSre akadtak. Ez nagyon sok betegséget gyógyít, de leginkább a mozgásszervi, reumatikus betegségeket. A tulajdonos fürdőt is létesített. Európa szerte elterjedt a híre, repülővel érkeztek a betegek és gyógyultan távoztak. A budapesti gyógyfürdőkben is alkalmazni kezdték. 1899-től államilag elismert gyógytermékként használják a gyógyításban. 1920-tól a Gellért Gyógyfürdőben, majd a második világháború után az összes budapesti gyógyfürdőben is bevezették a használatát. Sajnos a kolopi fürdőt a világháborúk nem hagyták nyomtalanul. A betolakodók mindent leromboltak. Azóta ott nem fürdőzik senki. Jelenleg csak kitermelőkút jelzi az értékes KINCS helyét. Itt bányásszák az ország egyetlen tisztán ásványi eredetű gyógyiszapját.

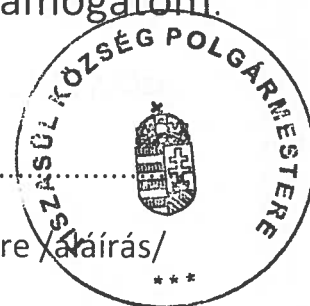
Jelenleg a Budapesti Gyógyfürdők és Hévízei ZRT. hasznosítja gyógyhatását.

A fent leírtak szerint a „kolopi iszap”, mint egyedi természeti kincs: méltó arra, hogy a nemzeti értékek között megőrzésre kerüljön, ezért a Jász- Nagykun - Szolnok Megyei Értéktárba való felvételét kiemelten támogatom.

Tizzasüly, 2018.03.10.

.....
.....

Tizzasüly polgármestere / aláírás/

BGYH BUDAPEST GYÓGYFÜRDŐI
ÉS HÉVIZEI ZRT.

BUDAPEST

CÍM: 1034 Budapest, Szőlő u. 38.
TELEFON: +36 1 452 4500
FAX: +36 1 452 4501
WEB: www.budapestgyogyfurdoi.hu
E-MAIL: info@spabudapest.hu

AJÁNLÓLEVÉL

- ajánlás megyei értéktárba való felvételhez -

Kolopfürdő Jász-Nagykun-Szolnok Megyében, Tizadasúly község határában helyezkedik el. 1892-ben Végess Sándor gazdálkodó a kolopi birtokán nagy itató kutat ásatott és a szerencse folytán gyógyvízre lelt. Megállapították, hogy a kútból kinyert gyógyvíz mind ivó, mind fürdőkúrára alkalmas. Az első kút ásatását követően további kutakat is létesítettek, a korabeli állítások szerint Európa kénhidrogénben leggazdagabb kútjai voltak. Az 1896-os országos kiállításon is szerepelt, ahol elismerő oklevelet kapott. A feltárt kutakban finom iszapüledék képződött, amelyről már 1899-ben megállapította dr. Hankó Vilmos vegyész professzor, hogy összetételére nézve a leghíresebb vasas-kénes iszapok közé tartozik, összetételénél fogva európai viszonylatban a pöstyéni és a fangói (olasz) iszap után a harmadik helyet foglalja el. Az iszapot a későbbiekben is komoly vizsgálatoknak vetettek alá, melyek során kiderült, hogy annak rádium tartalma világszerte. Ennek gyógyhatása megkérdőjelezhetetlen, így azóta is rendszeresen hasznosítják orvosi célra is, leginkább a mozgásszervi, reumatikus betegségek gyógyítására.

A budapesti gyógyfürdők közül elsőként a Gellért Fürdőben kezdték el az iszap gyógyhatását hasznosítani 1920-ban, majd a második világháború után az összes budapesti gyógyfürdőben is bevezették a használatát. Sajnos a kolopi fürdőt a világháborúk nem hagyták nyomtalanul, a korabeli fürdő mára megszűnt. Az érintett ingatlanokon a Budapest Gyógyfürdői Zrt. szerzett tulajdont, így az iszap kitermelése és gyógyhatásának alkalmazása jelenleg is biztosított. A Budapest Gyógyfürdői Zrt. által üzemeltetett komplex gyógyfürdő ellátási osztályokon számos kolopi gyógyiszappal történő kezelést végeznek, természetesen folyamatos szakorvosi kontroll mellett, így az iszap gyógyhatásainak és felhasználásának jövője teljes mértékben biztosított.

A fentiek alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat Megyei Értéktár Bizottságának figyelmébe ajánlom a Kolopi Gyógyiszapot, és javaslom annak értéktárba való felvételét.

Budapest, 2018. március 19.

Budapest Gyógyfürdői Zrt.
Szőke László
vezérigazgató